

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO
S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 68

F: 01 369 57 83

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
Urad Vlade za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-11/2011

Datum: 18. 4. 2011

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 1476: Odgovornost javnih uslužbencev

Zveza: Vaš dopis št. 092-67/2011/1 z dne 17. 3. 2011

Z gornjim dopisom ste nam posredovali predlog, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, da bi vlada sprejela zakon, na podlagi katerega bi lahko odpustila vsakega javnega uslužbenca, sodnika ali drugega funkcionarja, ki ni sposoben za delo v državnih organih.

Z vidika resorne pristojnosti Ministrstva za pravosodje vam v zvezi s sodniško službo pojasnjujemo naslednje.

Ustava Republike Slovenije¹ (v nadaljevanju Ustava) v 129. členu določa, da je sodniška funkcija trajna. Trajni sodniški mandat je ena od temeljnih prvin sodnikove neodvisnosti, ki izhaja iz 125. člena Ustave, in ki določa neodvisnost sodnikov pri opravljanju sodniške funkcije ter jih veže le na ustavo in zakon. Omejevanje sodniškega mandata oziroma volitve za določen čas ali ponovna izvolitev po določenem času bi vsekakor negativno vplivale na neodvisnost sodnika, saj se sodniki v tem primeru v svoji funkciji, ki je hkrati njihov življenjski poklic, ne bi mogli počutiti varno.² Pri sodniški neodvisnosti namreč ne gre za "stanovski privilegij" ali za svoboščino, saj bi bilo to nezdržljivo z načelom enakosti, ampak je to sodniško ustavnopravno garancijo treba razumeti izključno v zvezi s funkcijo pravosodja kot samostojne veje izvrševanja državne oblasti.

Prav zaradi varnosti in neodvisnosti sodniške funkcije Ustava v 132. členu ureja tudi prenehanje in odvzem te funkcije. Prvi odstavek 132. člena Ustave določa, da sodniku sodniška funkcija preneha, če nastopijo razlogi, ki jih določa zakon. Drugi odstavek istega člena nadalje določa, da lahko Državni zbor na predlog Sodnega sveta sodnika razreši, če le-ta pri opravljanju sodniške funkcije krši Ustavo ali huje krši zakon. Po tretjem odstavku 132. člena Ustave pa Državni zbor razreši sodnika v primeru naklepno storjenega kaznivega dejanja z zlorabo sodne funkcije, ugotovljenega s pravnomočno sodno odločbo.

¹ Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04 in 68/06.

² Komentar Ustave Republike Slovenije, F. Arhar et al, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2010, komentar k 129. členu, str. 915.

Zakon, ki ureja položaj in službo sodnikov, je Zakon o sodniški službi³ (v nadaljevanju ZSS). Ta v 1. členu določa, da dobi sodnik, izvoljen v sodniško funkcijo, položaj, ki mu ga zagotavljajo ustava, zakon, ki ureja organizacijo in pristojnost sodišč ter sam ZSS. Po prvem odstavku 2. člena ZSS mora sodnik pri uresničevanju svojih pravic vselej ravnati tako, da varuje nepristranskost in neodvisnost sojenja ter ugled sodniške službe. Glede prenehanja sodniške funkcije pa ZSS v 5. členu določa, da funkcija sodniku preneha v primerih in pod pogoji, ki jih določata ustava in ZSS.

Razlogi, na katere prvi odstavek 132. člena Ustave veže prenehanje sodniške funkcije po samem zakonu, so določeni v prvem odstavku 74. člena ZSS, pri čemer bi tukaj izpostavili le razloga iz 7. in 8. točke omenjenega odstavka. 7. točka kot razlog za prenehanje sodniške funkcije določa oceno službe sodnika, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi. Enako določa tudi 33. člen ZSS. Da sodnik ne ustreza sodniški službi, ugotovi personalni svet z oceno sodniške službe po 1. točki prvega odstavka 32. člena ZSS. Kriterije, na podlagi katerih se ocena sodniške službe sestavi, določa ZSS v prvem odstavku 29. člena. Izmed skupno devetih kriterijev, katerih izpolnjevanje mora vsebovati pozitivna ocena sodniške službe, bi glede na vsebino obravnavanega predloga izpostavili tri, in sicer kriterij delovne sposobnosti sodnika (pod 2. točko), kriterij sposobnosti reševanja pravnih vprašanj (pod 3. točko) ter kriterij varovanja ugleda sodnika in sodišča (pod 5. točko). Pri kriteriju delovne sposobnosti sodnika se upošteva zlasti doseženo razmerje med opravljenim in pričakovanim obsegom sodnikovega dela, ali sodnik strnjeno razpisuje naroke in strnjeno vodi obravnave, pravočasnost pisne izdelave sodne odločbe in pravočasnost postopanja v zvezi z vloženimi pravnimi sredstvi. Na podlagi kriterija sposobnosti reševanja pravnih vprašanj se upoštevajo zlasti dosežena stopnja pravilnosti in zakonitosti sodnikovega odločanja, ugotovljena predvsem v postopkih s pravnimi sredstvi, ali sodnik upošteva dobro sodno prakso ter njegove sposobnosti za reševanje zapletenih in kompleksnih zadev. Pri kriteriju varovanja ugleda sodnika in sodišča pa se ugotavlja zlasti načine vodenja postopkov, komuniciranja s strankami in drugimi organi, varovanja neodvisnosti, nepristranskosti, zanesljivosti in pokončnosti ter obnašanja v službi in zunaj nje. 8. točka prvega odstavka 74. člena ZSS kot razlog prenehanja sodniške funkcije določa primer, ko je sodniku izrečena disciplinska sankcija prenehanja sodniške funkcije po 5. točki 82. člena, ki se sodniku izreče na podlagi petega odstavka 83. člena, če zaradi težje disciplinske kršitve ni več primeren za opravljanje sodniške funkcije. Vendar je treba poudariti, da so disciplinski postopki podrejena možnost za ukrepanje zoper sodnike.

Fakultativna razrešitev sodnika s strani Državnega zbora, ki jo dopušča drugi odstavek 132. člena Ustave, pride v poštev, če sodnik pri opravljanju sodniške funkcije krši Ustavo ali huje krši zakon. Postopanje v takšnem primeru natančneje ureja 78. člen ZSS. Če je bil sodnik obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja na zaporno kazen, ki je daljša od šestih mesecev, Sodni svet Državnemu zboru predlaga, da sodnika razreši, v ostalih sodbah, s katerimi je sodnik obsojen za kaznivo dejanje, pa Sodni svet Državni zbor le obvesti (drugi odstavek 78. člena ZSS). Sodni svet pa predlaga Državnemu zboru, da sodnika razreši, če je bil sodnik obsojen na zaporno kazen, krajšo od šestih mesecev, ali na neprostostno kazen (pogojna obsodba ali denarna kazen), če gre za kaznivo dejanje, zaradi katerega je sodnik osebno neprimeren za opravljanje sodniške funkcije. V vseh primerih iz 78. člena ZSS gre za kazniva dejanja, ki ne predstavljajo hkrati zlorabe sodne funkcije, torej za primere, ko sodnik stori kaznivo dejanje kot zasebnik.

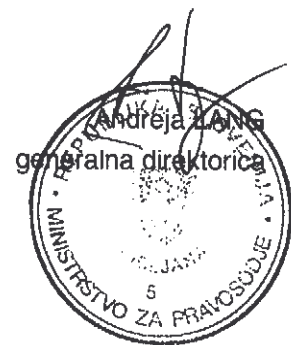
---

³ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 120/08-odl. US in 91/09.

Z določbo tretjega odstavka 132. člena Ustave pa je predviden primer razrešitve sodnika s strani Državnega zbora, če stori sodnik naklepno kaznivo dejanje z zlorabo sodne funkcije in je to ugotovljeno s pravnomočno sodno odločbo. Sodišče mora pravnomočno obsodilno sodbo poslati Sodnemu svetu, ta pa je dolžan brez odlašanja obvestiti Državni zbor, ki sodnika razreši. Tako v Ustavi, kot v drugem odstavku 77. člena ZSS, ki natančneje ureja postopanje v gornjem primeru, se razrešitev postavlja kot obvezna.⁴

Glede na zgoraj obrazloženo menimo, da je veljavna ureditev prenehanja in odvzema sodniške funkcije zaradi nesposobnosti opravljanja le-te ali zaradi nevestnega, nestrokovnega ali pristranskega opravljanja sodniške funkcije, ali če je bil sodnik pravnomočno obsojen za storitev kaznivega dejanja, ustrezna, zaradi česar ne vidimo razlogov za njeno spremembo.

Z lepimi pozdravi,

V vednost:

Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si.

---

⁴ Komentar Ustave Republike Slovenije, F. Arhar et al, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2010, komentar k 132. členu, str. 924.